

ВІСНИК

Житомирського національного
агроєкологічного університету

№ 1 (55), т. 3

2016

Науково-теоретичний збірник

ВІСНИК

Житомирського
національного
агроекологічного
університету

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ
ЗБІРНИК

№ 1 (55), т. 3

2016 р.

ЗАСНОВАНО 12 БЕРЕЗНЯ 1998 р.
Матеріали друкуються українською,
частково російською та англійською
мовами

Редакційна колегія:

д.е.н. Скидан О. В.
(головний редактор)
д.с.-г.н. Романчук Л. Д.
д.е.н. Ходаківський Є. І.
(заступники головного редактора)
к.с.-г.н. Тимошук-Марценюк Т. М.
к.е.н. Куровська Н. О.
(відповідальні секретарі)
д.вет.н. Борисевич Б. В.
д.с.-г.н. Бурлака В. А.
д.с.-г.н. Веремеєнко С. І.
д.вет.н. Галатюк О. Є.
д.т.н. Грабар І. Г.
д.т.н. Голуб Г. А.
д.вет.н. Горальський Л. П.
д.с.-г.н. Гузій А. І.
д.с.-г.н. Дідора В. Г.
д.вет.н. Довгій Ю. Ю.
д.т.н. Друкований М. Ф.
д.т.н. Запольський А. К.
д.е.н. Зіновчук В. В.
д.е.н. Зінчук Т. О.
д.вет.н. Ільницький М. Г.
д.вет.н. Калиновський Г. М.
д.с.-г.н. Куян В. Г.
д.т.н. Кухарець С. М.
д.т.н. Лось Л. В.
д.е.н. Малиновський А. С.
д.е.н. Масловська Л. Ц.
д.е.н. Микитюк В. М.
д.с.-г.н. Мойсієнко В. В.
д.с.-г.н. Надточій П. П.
д.т.н. Паламарчук І. П.
д.с.-г.н. Пелехатий М. С.
д.с.-г.н. Савченко Ю. І.
д.т.н. Сидорчук О. В.
д.с.-г.н. Славов В. П.
д.с.-г.н. Смаглий О. Ф.
д.е.н. Цаль-Цалко Ю. С.

Editorial board:

O. V. Skidan, Dr. of Ec. Sc.
(editor-in-chief)
L. D. Romanchuk, Dr. of Agr. Sc.
Ye. I. Hodakivsky, Dr. of Ec. Sc.
(deputies editor-in-chief)
T. M. Timoshchuk-Martcenyuk, Cand. of Agr. Sc.
N. O. Kurovska, Cand. of Ec. Sc.
(executive secretaries)
B. V. Borysevych, Dr. of Vt. Sc.
V. A. Burlaka, Dr. of Agr. Sc.
S. I. Veremeyenko, Dr. of Agr. Sc.
O. Ye. Galatyuk, Dr. of Vt. Sc.
I. G. Grabar, Dr. of Eng. Sc.
G. A. Golub, Dr. of Eng. Sc.
L. P. Goralsky, Dr. of Vt. Sc.
A. I. Guziy, Dr. of Agr. Sc.
V. G. Didora, Dr. of Agr. Sc.
Y. Y. Dovgiy, Dr. of Vt. Sc.
M. F. Drukovany, Dr. of Eng. Sc.
A. K. Zapolsky, Dr. of Eng. Sc.
V. V. Zinovchuk, Dr. of Ec. Sc.
T. O. Zinchuk, Dr. of Ec. Sc.
M. G. Ilnytsky, Dr. of Vt. Sc.
G. M. Kalynovsky, Dr. of Vt. Sc.
V. G. Kuyan, Dr. of Agr. Sc.
S. M. Kuharets, Dr. of Eng. Sc.
L. V. Los, Dr. of Eng. Sc.
A. S. Malynovsky, Dr. of Ec. Sc.
L. Ts. Maslovska, Dr. of Ec. Sc.
V. M. Mykytyuk, Dr. of Ec. Sc.
V. V. Moiseyenko, Dr. of Ec. Sc.
P. P. Nadtochiy, Dr. of Agr. Sc.
I. P. Palamarchuk, Dr. of Eng. Sc.
M. S. Pelehaty, Dr. of Agr. Sc.
Y. I. Savchenko, Dr. of Agr. Sc.
O. V. Sydorichuk, Dr. of Eng. Sc.
V. P. Slavov, Dr. of Agr. Sc.
O. F. Smagliy, Dr. of Agr. Sc.
Yu. S. Tsal-Tsalko, Dr. of Ec. Sc.

НАУКОВО-
ТЕОРЕТИЧНИЙ
ЗБІРНИК

ВІСНИК ЖНАЕУ

№ 1 (55), т. 3
2016 р.

ЗАСНОВНИК

**ЖИТОМИРСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Свідоцтво
про державну реєстрацію
Серія КВ № 15886-4358 ПР
від 13.11.2009 р.

Вісник ЖНАЕУ включено до Переліку наукових фахових видань України з сільськогосподарських, ветеринарних (наказ МОН України № 261 від 06.03.2015 р.), економічних (наказ МОН України № 528 від 12.05.2015 р.) та технічних наук (наказ МОН України № 1021 від 07.10.2015 р.)

Відбір статей до друку проводиться редакційною колегією згідно з вимогами, що друкуються у "Віснику ЖНАЕУ", та шляхом додаткового рецензування і надання відповідної рекомендації.

© Житомирський національний агроєкологічний університет, 2016

Головний редактор
О. В. Скидан

Відповідальний за випуск
Л. Д. Романчук

Науковий редактор
Л. Д. Романчук

Редагування англomовних текстів
Г. О. Хант

Науково-теоретичний збірник
видано редакційно-видавничим
відділом ЖНАЕУ у складі:

Редактор
В. М. Пазюч
О. В. Іщук

Комп'ютерний набір та верстка
А. В. Савич

Макетування
А. В. Савич

Підписано до друку 11.04.2016 р.
Друкується за рішенням
Вченої ради ЖНАЕУ
протокол № 7 від 30.03.2016 р.
Формат 70x100/16. Папір офсетний
Ум. друк. арк. 43,79
Наклад 300 прим.
Зам. № 50

Адреса редакції:
10008 м. Житомир,
бульвар Старий, 7, ЖНАЕУ
Контактні телефони:
(0412) 37-49-31, (0412) 22-04-17
Факс: (0412) 22-04-17

Address of the publishers:
Zhytomyr National
Agroecological University
Stary Boulevard, 7
10008, Zhytomyr, Ukraine
Telephone number:
(0412) 37-49-31, (0412) 22-04-17
Fax: (0412) 22-04-17
e-mail: skydano@mail.ru

УДК 338.43:330.322

Каленська В.П.
аспірант,
Житомирський національний агроекологічний університет

Механізми стимулювання розвитку агропромислового сектору на радіаційно забруднених територіях

Анотація. Розкрито роль інвестиційної діяльності для сільськогосподарської галузі в Україні. Розглянуто розвиток інвестиційної діяльності в Житомирській області. Досліджено динаміку інвестиційних вкладень та прямих іноземних інвестицій у діяльність сільськогосподарських підприємств Житомирської області. Визначено чинники, які впливають на рівень інвестування в сільське господарство Житомирської області. Розкрито проблеми, які перешкоджають створенню позитивного інноваційно-інвестиційного клімату в Житомирській області. Встановлено напрями подолання інвестиційної кризи в сільськогосподарському виробництві Житомирського регіону.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, аграрний сектор, сільське господарство, аграрні підприємства, інвестиції, прями іноземні інвестиції.

Постановка проблеми. Розвиток і зростання конкурентоздатності агропромислового сектору в Україні залежить від його фінансування за рахунок інвестицій. Світова економічна криза спричинила зменшення інвестиційних програм як вітчизняних, так і іноземних інвесторів в агропромисловий сектор України, а особливо в її радіаційно забруднені території. Оскільки аграрні підприємства є основним експортером та осередком валютних находжень, то важливу роль відіграє фінансування даної галузі. Забезпечення сприятливих умов для інвестування в сільське господарство дасть змогу ефективно розвивати не лише агропромисловий сектор, але інші галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дану проблему досліджували такі науковці як Безп'ята І.В. [1], Бусленко Б.В. [2], Данилко В.К. [4], Корнійчук Р.М. [4], Любіч О.О. [8], Мусієнко О.Л. [5], Токмачов М.Л. [4], Харазішвілі Ю.М. [8], Ходаківський В.М. [9-11], Ходаківського Є.І. [4, 12], Янченко З.Б. [12] та інші.

Мета, завдання та методика досліджень. Мета статті полягає у дослідженні механізмів стимулювання розвитку агропромислового сектору на радіаційно забруднених територіях на прикладі Житомирської області.

Основними завданнями статті є визначення інвестиційної діяльності агропромислового сектору; проаналізувати інвестиційні вкладення у сільськогосподарські підприємства Житомирської області; визначити проблеми інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств на радіаційно-забруднених територіях.

У процесі написання даної статті було використано такі наукові методи дослідження: аналізу та синтезу, статистичного групування та порівняння та графічний.

Результати досліджень. Пріоритетами розвитку вітчизняної економіки у довгостроковому періоді є забезпечення стійких конкурентних переваг на інноваційній основі. Реалізація завдань, поставлених у Програмі розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні, можлива шляхом залучення капіталу як вітчизняних, так і зарубіжних інвесторів. Вирішальною умовою результативності інвестиційних процесів є формування інвестиційної привабливості сектора економіки та доступність інвестиційних ресурсів для об'єктів інвестування [12, с. 21].

Інвестиційна діяльність є найбільш вагомим чинником економічного зростання, поліпшення економічної ситуації в країні та покращення добробуту населення. В аграрній сфері інвестиційна діяльність виступає також засобом забезпечення продовольчої безпеки держави, гарантом розвитку агропромислового виробництва та екологічного захисту довкілля. Необхідною умовою розвитку аграрних підприємств є цілеспрямована інвестиційна діяльність, від обсягів та ефективності якої значною мірою залежить процес відродження сільського господарства, яке потребує значних коштів на структурну перебудову, освоєння нових технологій, підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції тощо [1].

Роль інвестиційної діяльності як вирішального фактора підвищення ефективності виробництва, забезпечення стабільного економічного зростання постійно збільшується і в сучасних умовах для аграрних підприємств є пріоритетним напрямком. Необхідною умовою розвитку будь-якої галузі сільського господарства є цілеспрямована інвестиційна діяльність. При цьому ефективна економічна діяльність підприємств залежить певною мірою від форм і обсягів інвестицій, оскільки вони формують виробничий потенціал підприємств агропромислового комплексу на основі нової науково-технічної бази, тобто стимулюють зростання технічного прогресу, яке, в свою чергу, забезпечує структурні зрушення у народному господарстві і підвищує якість показників господарської діяльності на мікро - і макрорівнях [5].

Нині аграрний сектор економіки має недостатню інвестиційну привабливість для вітчизняного та іноземного інвесторів, які віддають перевагу підприємствам, що має швидкий період окупності вкладених коштів, вищу прибутковість, більш конкурентоспроможну продукцію. Специфічність же аграрного виробництва полягає у тому, що на відміну від промисловості виробничий цикл може тривати навіть не один рік, що значно уповільнює оборот авансованого капіталу, причому через сезонність виробництва одержання прибутку і момент вкладення його у наступний цикл виробничого процесу, які не збігаються. Незадовільний стан інвестиційної діяльності у сільському господарстві зумовлений також значною невідповідністю цін на сільськогосподарську та промислову продукцію. Майже п'ятиразовий диспаритет цін на закупівлю ресурсів для виробничого процесу й вироблену аграрієм кінцеву продукцію призводить до зниження прибутковості сільськогосподарського підприємства, а також у деяких випадках – до

збитковості, яка зумовлена неспроможністю аграрного товаровиробника розрахуватися за власними зобов'язаннями [8].

Особливо проблемними у інвестиційному розвитку сільськогосподарських підприємств є території України, які зазнали радіаційного забруднення, до яких відносимо: Волинську, Житомирську, Київську, Рівненську та Чернігівську області. Саме в цих регіонах підприємства АПК зіштовхуються з чималими проблемами, оскільки зазвичай інвестори бояться вкладати свої кошти у зв'язку з численними ризиками, не тільки екологічними, а й економічними та соціальними.

Житомирська область належить до областей з низьким рівнем інноваційної активності і разом з сусідніми регіонами – Луцькою, Рівненською та Київською областями – формує один із 3-х територіальних осередків із недостатнім рівнем інноваційного розвитку. Нарощування згаданого розвитку вимагає залучення фінансових ресурсів, точний обсяг яких залежить від інноваційного потенціалу області та можливостей його практичної реалізації. Сучасний рівень інноваційного потенціалу Житомирщини є досить низьким. Впродовж 5-ти з 11-ти аналізованих останніх років частка інноваційних підприємств області перевищувала середній показник по державі, але інші інноваційні характеристики області цій тенденції не відповідали. Зокрема, сума витрат на інновації на Житомирщині протягом всього періоду не перевищувала 1,7% загальнодержавних інноваційних витрат, в той час як при справедливому розподілі коштів на 27 регіонів (25 областей та 2 міста) цей показник мав би складати 3,7%. Частка витрат області на дослідження та розробки в загальнодержавному обсязі витрат за цією статтею не досягає і 1% [13].

Провідними галузями національного господарства Житомирщини є аграрний сектор економіки, лісове господарство та добувна галузь. Важливими аграрними галузями є льонарство, хмелярство, товарне насінництво картоплі, розведення молочної худоби. Лісомисливський комплекс регіону представлений 11 держлісгоспами та 9 мисливськими господарствами, а також Поліським природним заповідником [4].

Принципи інвестування аграрного сектору Житомирського регіону відрізняються від загальноприйнятих що бентежить багатьох потенційних інвесторів. Головний принцип інвестування аграрного сектора регіону полягає в тому, що Інвестиціями потрібно управляти, причому самостійно [11].

Інвестиційна діяльність у Житомирській області спрямована на забезпечення продовольчої безпеки регіону та створення належних умов для розвитку сільськогосподарського виробництва.

Для досягнення поставленої мети в області наявний потужний природно-ресурсний та сільськогосподарський потенціал, який у даний час використовується малоефективно. Це пов'язано з погіршенням матеріально-технічної бази, зменшенням обсягів капіталовкладень, розбалансуванням та втратою позицій окремими галузями на внутрішньому та зовнішньому ринках [6].

У сучасних умовах, Житомирська область є доволі активною в інвестиційному процесі України. Так, поступово зростає рейтинг області за обсягами інвестицій в основний капітал серед усіх регіонів на радіаційно

забруднених територіях України. Динаміку інвестиційних вкладень у сільськогосподарські підприємства Житомирської області протягом 2002-2014 років подано у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка інвестиційних вкладень у сільськогосподарські підприємства Житомирської області протягом 2002-2014 років, тис. грн.*

Назва показника	Роки					Відхилення, +/-	
	2002	2005	2010	2013	2014	2014/2002	2014/2013
Капітальні інвестиції, з них:	210093	218002	230734	541005	561171	351078	20166
у матеріальні активи	18645	19285	20042	29767	28732	10087	-1035
в основний капітал	24896	25124	25465	26448	28314	3418	1866
в капітальне будівництво	31487	32618	33146	33618	34567	3080	949
у машини, обладнання та транспортні засоби	23587	24391	25645	27148	29965	6378	2817
в землю	14658	13458	15412	12824	16224	1566	3400
у існуючі будівлі та споруди	26486	27351	28415	29984	31456	4970	1472
в довгострокові біологічні активи рослинництва	22585	25476	29823	34688	38446	15861	3758
в довгострокові біологічні активи тваринництва	19935	21354	23345	22546	29452	9517	6906
у інші необоротні матеріальні активи	27814	28945	29441	323982	324015	296201	33

*- складено автором на основі [3]

Вкладення в економіку області, зокрема й сільське господарство у 2014 році здійснили інвестори з 13 країн світу. З країн ЄС надійшло 82% загального обсягу інвестицій, з країн СНД – 7%, з інших країн світу – 11%. Найбільше інвестицій надійшло від партнерів з Кіпру – 130,6 млн. дол. (49,5% від загального обсягу надходжень), Нідерландів – 36,6 млн. дол. (13,9%), Швейцарії – 16,9 млн. дол. (6,4%) та Російської Федерації – 13,8 млн. дол. (5,2%) [7].

Основними країнами-інвесторами сільського господарства Житомирської області є Данія, Німеччина, Франція, Кіпр, Нідерланди, Російська Федерація тощо [13].

Недостатні обсяги інвестиційних ресурсів призвели до послаблення матеріально-виробничої бази суб'єктів господарювання, зменшення його прибутковості і рентабельності, низького рівня концентрації і спеціалізації виробництва, слабкого розвитку інфраструктури сільськогосподарського ринку. На наш погляд, достатня кількість фінансових ресурсів є запорукою оновлення та вдосконалення матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва, підвищення його ефективності, забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського сектору загалом. Матеріально-ресурсне забезпечення сільськогосподарського виробництва, його ефективний розвиток в умовах транзитивної економіки прямо залежать від обсягу, структури та напрямку інвестицій – витрат на будівництво та ремонт виробничих приміщень, техніки та обладнання, впровадження нових технологій, забезпечення достатнього рівня платоспроможності, зміцнення фінансів [2].

Окрім того, негативно на інвестиційну діяльність сільськогосподарських підприємств на радіаційно забруднених територіях впливає незначне фінансування галузі, що зумовлює значну спрацьованість устаткування, збільшення навантаження на одиницю застарілої техніки, що у свою чергу знижує ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств; зменшення капітального будівництва, зростання безробіття у сільській місцевості [2].

Проте, якщо розглядати структуру інвестування бачимо, що інвестиційна активність у сільськогосподарську галузь перебуває на дуже низькому рівні. Варто зауважити значну зміну обсягів іноземних інвестицій у сільськогосподарські підприємства регіону. У 2013-2014 роках відбувалась тенденція до значного зростання іноземного інвестування, див. табл. 2.3.

Таблиця 2.3.

Динаміка прямих іноземних інвестицій у діяльність сільськогосподарських підприємств Житомирської області протягом 2002-2014 років*

Назва показника	Роки					Відхилення, +/-	
	2002	2005	2010	2013	2014	2014/2002	2014/2013
Прямі іноземні інвестиції в економіку області загалом, млн дол США	38,1	113,7	238,1	362,8	387,7	349,6	24,9
Іноземні інвестиції у підприємства сільського господарства, млн дол США	12,8	32,5	75,2	120,8	125,5	112,7	4,7
Частка іноземних інвестицій у підприємства сільського господарства до загальної кількості іноземних інвестицій, %	33,5	28,5	31,5	33,2	32,3	-1,2	-0,9
Освоєно інвестицій в основний капітал, тис.грн	22458	23458	25147	23456	27558	5100	4102
Частка освоєних інвестицій в основний капітал до загальної суми інвестицій в основний капітал	90,2	93,3	98,7	88,6	97,3	7,1	8,7

*- складено автором на основі [3]

В цілому можна стверджувати, що інвестиційна активність в сільськогосподарській сфері Житомирської області зосереджена не на підтримці інноваційних напрямків, але на покращенні основних виробничих показників аграрних підприємств, спорудженні об'єктів виробничої та обслуговуючої інфраструктури тощо. Інвестиційна привабливість інноваційних аспектів сільськогосподарського виробництва у регіоні залишається украй низькою [13].

Доки проводиться розробка стратегій залучення інвестицій в АПК Житомирщини, яка триває майже 18 років (від часу початку реформування сільськогосподарського сектора економіки України), сільськогосподарський сектор регіону не просто перестав розвиватися, а навіть потрапив у період можливості повного занепаду окремих галузей виробництва. Пропонується такий варіант схеми інвестування в сільськогосподарську сферу: державний апарат управління АПК регіону надає інвесторам гарантії щодо залучення їх фінансових активів (інвестування) шляхом кардинального покращення умов

експортних операцій; інвестори розпочинають інвестувати кошти; створюються умови нарощування темпів виробництва, що створює надлишок продукції. У подальшому нормалізуються взаємовідносини у посередництві сільськогосподарського виробництва та створюються умови для формування стабільної ціни на сільськогосподарську продукцію. Разом з тим відбувається зворотній процес відтоку капіталу до держави у вигляді податків, які спрямовуються на кардинальні перебудови галузі сільськогосподарського виробництва Житомирщини, що, в свою чергу, дасть змогу значно підвищити конкурентоспроможність продукції та вийти на зовнішні ринки. Кінцеві споживачі отримують додаткову вигоду від споживання якісних товарів за помірною ціною [9, с. 177].

До чинників, які впливають на рівень інвестування в сільське господарство Житомирської області відносимо: викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря; витрати на охорону та раціональне використання природних ресурсів загальний обсяг відходів; кількість населених пунктів, віднесених до зон радіоактивного забруднення; індекси обсягу виконаних будівельних робіт; індекси промислової продукції; витрати на інновації; ВРП; кількість с/г підприємств; обсяг роздрібного товарообороту підприємств; витрати на розвиток інфраструктури; індекс інфляції.

Аналізуючи стан інвестиційної діяльності Житомирщини, можна виділити низку основних проблем, які перешкоджають створенню позитивного інноваційно-інвестиційного клімату області:

- недосконалість податкової системи;
- низький платоспроможний попит суб'єктів аграрної економічної діяльності;
- значні обсяги заборгованості аграрних підприємств перед державними і недержавними фінансовими установами;
- недосконалість механізму кредитування аграрного сектору економіки;
- відсутність надійних гарантій захисту іноземного капіталу;
- відсутність банків, що спеціалізуються на кредитуванні аграрного бізнесу [13].

Одним з основних напрямів подолання інвестиційної кризи в сільськогосподарському виробництві Житомирського регіону є створення дієвого механізму залучення інвестицій в сільськогосподарські підприємства регіону на взаємовигідних умовах для всіх учасників інвестиційного процесу. Неабиякого значення слід надати ієрархічним зв'язкам системи інвестування та визначити можливу їх підпорядкованість для забезпечення ефективної взаємодії в майбутньому. Важливе значення слід надавати державному регулюванню аграрного сектора економіки України, створенню дієвої законодавчої бази для його функціонування як для галузі, котра потребує всебічного контролю та можливої економічної підтримки для свого розвитку [10].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сільське господарство Житомирської області, що перебуває в жорстоких умовах спричинених радіаційним забрудненням території, що виникло в результаті вибуду на Чорнобильській АЕС має значний потенціал, проте проблеми, які на даний час

має сільське господарство в Україні загалом і особливо на таких територіях вимагають негайного вирішення з застосуванням конкретних та послідовних заходів. Окрім ліквідації загальнодержавних проблем сільського господарства перед керівництвом області постає гостро і екологічні, які на нашу думку чинять «вагомий» негативний вплив на залучення інвестицій, в основному іноземних, оскільки іноземні інвестори дотримуються певних міжнародних стандартів якості і екологічності продукції. При ліквідації саме екологічної складової проблем сільського господарства Житомирщина зможе впевнено конкурувати з будь-якими підприємствами як українського, так і зарубіжних ринків.

Список використаної літератури

1. Безп'ята І.В. Інвестиційна привабливість аграрного сектору півдня України / І.В. Безп'ята [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mnau.edu.ua/files/02_02_01_09/bezpyata/2012-bezpyata-ipas.pdf
2. Бусленко Б.В. Потреба в залученні інвестицій в агропромисловий комплекс України. / Б.В. Бусленко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=71179>
3. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2002–2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zt.ukrstat.gov.ua/>
4. Концептуальні основи локального відновлення виробництва в регіоні радіаційного забруднення. (Науково-методична розробка). Данилко В. К., Токмачов М. Л., Корнійчук Р. М.; Під керівництвом Ходаківського Є. І. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 69 с.
5. Мусієнко О.Л. Інвестиційна як складова системи управління підприємства аграрного виробництва / О.Л. Мусієнко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2390>
6. Програма розвитку агропромислового комплексу Житомирської області на 2011-2015 роки. Рішення Житомирської обласної ради від 17.03.11 № 148 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zhitomir-region.gov.ua/doc_cil_progs/obl_progr_agro.pdf.
7. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) з країн світу в економіці Житомирської області на 01.07.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zt.ukrstat.gov.ua/>
8. Харазішвілі Ю.М. Теоретичні засади моделювання соціально-економічного розвитку регіонів / Ю.М. Харазішвілі, О.О. Любіч // Формування ринкових відносин в Україні. – К., 2005. – 162 с.
9. Ходаківський В.М. Інвестиції у відродження агропромислових формувань Житомирської області / В.М. Ходаківський // Розвиток агробізнесу в Україні: проблеми, пріоритети, перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 10-річчю ф-ту аграр. менеджменту, 25–27 берез. 2010 р. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – С. 176–178.
10. Ходаківський В.М. Перебудова системи відносин учасників процесу інвестиційного забезпечення сільськогосподарських підприємств Житомирщини / В.М. Ходаківський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/2460/1/Znp_TDAU_2010_1_361-365.pdf

11. Ходаківський В.М. Пріоритети інвестиційного забезпечення сільськогосподарських підприємств Житомирщини в сучасних умовах господарювання / В.М. Ходаківський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/3042/5/FORM_RUNK_EKONOM_2010%282%29_369-376.pdf

12. Ходаківський Є.І. Інвестиційна привабливість виробництва аграрної продукції / Є.І. Ходаківський, М.Ф. Плотнікова // Зб. наук. пр. Черкаського держ. технол. ун-ту. Сер. Екон. науки. – 2013. – Вип. 33, ч. 1. – С. 21–26.

13. Янченко З.Б. Інвестиційна підтримка науково-дослідної діяльності аграрних підприємств Житомирської області / З.Б. Янченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=764>

Каленская В. П.

Механизмы стимулирования развития агропромышленного сектора на радиационно загрязненных территориях

Аннотация. Раскрыта роль инвестиционной деятельности для сельскохозяйственной отрасли в Украине. Рассмотрено развитие инвестиционной деятельности в Житомирской области. Исследована динамика инвестиционных вложений и прямых иностранных инвестиций в деятельность сельскохозяйственных предприятий Житомирской области. Определены факторы, влияющие на уровень инвестирования в сельское хозяйство Житомирской области. Раскрыты проблемы, которые препятствуют созданию положительного инновационно-инвестиционного климата в Житомирской области. Установлено направления преодоления инвестиционного кризиса в сельскохозяйственном производстве Житомирского региона.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, аграрного сектора, сельское хозяйство, аграрные предприятия, инвестиции, прямые иностранные инвестиции.

Kalenska V. P.

Mechanisms to promote the development of the agricultural sector in the radiation contaminated areas

Annotation. The role of investment for the agricultural sector in Ukraine. We consider the development of investment in Zhytomyr region. The dynamics of investments and foreign direct investment activities in agricultural enterprises of Zhytomyr region. Factors that influence the level of investment in agriculture Zhytomyr region. The problems that hinder innovation and a positive investment climate in Zhytomyr region. Established directions overcome the investment crisis in agricultural production in Zhytomyr region.

Keywords: investment, agricultural sector, agriculture, farms, investments, foreign direct investments.